

Fairtrade & banány

Už viac než 30 rokov sa Fairtrade snaží o podporu sociálnej spravodlivosti prostredníctvom spravodlivého obchodovania. Rozumieme výzvam v dodávateľských reťazcoch a dokážeme prepájať správnych partnerov. Fairtrade je jednou z najznámejších a naj dôveryhodnejších certifikácií. Podľa prieskumu pozná na Slovensku známku FAIRTRADE 62 % spotrebiteľov.

Fairtradové štandardy spĺňajú spoločenské, ekonomické a environmentálne požiadavky zaručujúce ucelený prístup k udržateľnosti. Tieto štandardy boli vyvinuté v úzkej spolupráci so všetkými zúčastnenými stranami, najmä pestovateľmi, občianskou spoločnosťou a obchodnými partnermi a sú nezávisle auditované v celom dodávateľskom reťazci.

Prečo fairtradové banány?

Systém Fairtrade prispieva k dôstojnejšej budúcnosti pre pestovateľov banánov a k udržateľnému dodávateľskému reťazcu pre obchodných partnerov a spotrebiteľov. Fairtrade ako jediný z hlavných certifikačných programov poskytuje minimálnu výkupnú cenu. Tá pre pestovateľov predstavuje celkom zásadnú záchytnú sieť a tiež spôsob budovania ich trhovej odolnosti, čo je obzvlášť dôležité v čase narastajúcich nákladov a trvalo nízkych cien. Pestovatelia dostávajú navyše aj fairtradový príplatok, ktorý investujú do projektov podľa spoločnej voľby s cieľom zvýšiť svoju produkciu alebo do projektov, ktoré sú prínosné pre celú komunitu.

Minimálna výkupná cena

Udržateľný dodávateľský reťazec

Fairtradový príplatok

Podpora trhovej odolnosti

Projekty podľa voľby pestovateľov

Fairtrade v číslach

63 %

fairtradových banánov má tiež certifikáciu bio

37 %

pracovníkov alebo drobných pestovateľov na banánových plantážach tvoria ženy

35 895

pestovateľov a pracovníkov v 257 banánových pestovateľských družstvách

38,2 milióna

EUR predstavoval celkovo fairtradový príplatok z predaja banánov v roku 2022

Vytištěno na recyklovaném papíru z kávových kelímků.

Roberto Gallo z banánového
pestovateľského družstva v Peru

Udržateľné pestovanie banánov

Fairtradové štandardy podporujú pestovateľov banánov v udržateľnosti a pomáhajú im prispôbiť sa klimatickej zmene.

Program na zvýšenie produktivity napríklad podporil drobných pestovateľov banánov v siedmich krajinách, a to ozdravením vyčerpanej pôdy, zvýšením úrodnosti a produktivity družstiev.

Program, ktorý zaviedla sieť fairtradových pestovateľov v Latinskej Amerike CLAC, podporil už 42 pestovateľských družstiev a 330 organizácií. Výnosy sa zvýšili v priemere o 36 % na hektár a výrobné náklady sa od začiatku projektu podarilo výrazne znížiť.

Zlepšenie života pestovateľov a komunit

Fairtrade podporuje pestovateľské organizácie v poskytovaní lepších služieb svojim členom a komunitám. Na plantážach oboznamuje pracovníkov s ich právami a uľahčuje dialóg medzi nimi a majiteľmi plantáží. Pestovatelia najlepšie poznajú svoje vlastné priority a k ich dosiahnutiu im pomáha fairtradový príplatok. Od svojho zavedenia bol príplatok využitý mnohými spôsobmi – od nízkoúrovňových pôžičiek až po dotovanie zdravotnej starostlivosti.

Cesta k udržateľným banánom

Dôstojná mzda a lepšie finančné ohodnotenie

Fairtrade presadzuje dôstojné živobytie a dôstojnú prácu pre všetkých. Základná mzda zavedená v júli 2021 je zásadným krokom smerom k dôstojnému príjmu pre tisíce pracovníkov v banánovom priemysle a zároveň od majiteľov plantáží žiada prípravu plánu na zavedenie dôstojných miezd.

Všetky platby sú overované nezávislým certifikačným orgánom FLOCERT. Ponúkame aj na mieru vytvorené programy riešiace produktivitu alebo rozdiely tzv. gender pay gap, čiže vo výplatach u mužov a žien. V prípade drobných pestovateľov banánov je cieľom systému Fairtrade znížiť rozdiel medzi dôstojným a skutočným príjmom, a to pomocou zvýšenia produktivity a presadzovaním udržateľných cien v celom odvetví pestovania banánov.

Podpora adaptácie na klimatickú zmenu a nové pracovné príležitosti pre ženy

Organizácia Fairtrade v partnerstve s drobnými pestovateľmi banánov v družstvách v Peru a Dominikánskej republike spustila projekt v hodnote 1 milióna EUR s príspevom 500 000 EUR od Francúzskej rozvojovej agentúry a 300 000 EUR od spoločnosti Carrefour. Cieľom projektu je nájsť nové riešenia vplyvov klimatickej zmeny, zlepšiť hospodárenie s prírodnými zdrojmi a zvýšiť úrodnosť pôdy, diverzifikovať poľnohospodársku produkciu a propagovať zapojenie žien a mladých ľudí do pestovania banánov. Tento projekt podporuje 11 banánových pestovateľských družstiev v Dominikánskej republike a v Peru a zahŕňa 10 000 príjemcov – teda 1 059 pestovateľov vrátane ich rodín a komunit počas troch rokov.

Ďalšie podrobné informácie nájdete na

www.fairtrade.sk/banany

Tešíme sa na spoluprácu

Gabriela Kozlová (Vedúca obchodu a marketingu)

gabriela.kozlova@fairtrade.cz

www.fairtrade.sk

FAIRTRADE
ČESKO a SLOVENSKO